

**INTERVENCIONS REBUDES PER A L'ASSEMBLEA CIUTADANA SOBRE
TORRE NEGRA (16 DE NOVEMBRE 2022)**

=====

BLOC 1. MEDI AMBIENT I ENTORN

ASSEMBLEA PEL CLIMA. Francesc Gordó

Bon dia,

Enviem la intervenció que volem fer el 16 de novembre a l'Assemblea ciutadana que tindrà lloc a la Casa de Cultura sobre Torre Negra:

Entenent que la finca de Torre Negra, actualment propietat de l'Ajuntament de Sant Cugat, es troba dins del Parc Natural de Collserola, i que per tant aquesta finca no és independent de la resta del parc ni del seu entorn demanem el següent. Demanem que, abans de dur a terme cap actuació que pugui tenir implicacions directes o indirectes sobre el medi i l'entorn de Torre Negra, es duguin a terme estudis d'impacte ambiental vinculants. Un cop fets els estudis, que haurien de ser fets per professionals en el sector, s'hauran de seguir les recomanacions i indicacions dels estudis en qüestió. També, volem afegir que seria bo dur a terme (1) actuacions per a gestionar de manera sostenible i adient l'entorn per tal de reduir el risc d'incendi i a la vegada augmentar o, almenys, mantenir la biodiversitat de la zona, i (2) activitats de divulgació d'aquestes actuacions per tal de conscienciar a la ciutadania i fer pedagogia entorn a la fragilitat i la importància de la fauna i flora que ens envolta en aquest espai que és Torre Negra.

Nom: Francesc Gordó Vilaseca

Assemblea pel Clima de Sant Cugat

Com assolir el millor encaix de la Torre Negra i el seu entorn com a espai de vora de la ciutat i porta del Parc Natural de Collserola.

Des de l'Associació l'Urpa creiem que seria ideal convertir la Masia de la Torre Negra en una centre d'educació ambiental i d'interpretació de la natura, i tenim varis motius per a creureu

Per una banda, la seva localització, ben bé al Parc Natural de Collserola, però de fàcil accés tant caminant com en transport, faria de la Masia un lloc idoni per a portar grups escolars i de tot tipus cada dia.

Els entorns de Torre Negra han estat amenaçats de desaparèixer durant molts anys. Convertir la Masia en un centre que lluita per la defensa i conservació del medi ambient seria un pas molt lògic i coherent.

Avui en dia més que mai, dins del context d'emergència climàtica, hem lluitar per la protecció i conservació de la biodiversitat i dels espais naturals abans de que desapareixin. Un centre educatiu seria una molt bona eina per a sensibilitzar i donar a conèixer sobre la problemàtica a la població.

Convertint Torre Negra en un centre ambiental assegurarem que se li dona un us respectuós i sostenible, i que no tindrà un gran impacte negatiu al seu entorn.

Pau Urgell Plaza (membre de l'Associació l'Urpa)

=====

Sant Cugat del Vallès és una ciutat privilegiada, donat que pot disfrutar de l'accés directe al parc de Collserola, un espai únic de biodiversitat, història, usos agraris i salut per a la nostra població.

El Club Muntanyenc, per la seva tradició excursionista, té una gran vinculació amb el Parc Natural de Collserola. Organitza de manera regular diverses activitats:

- Des de fa 25 anys, les Passejades per Collserola obertes a tota la ciutadania, a través de les quals es poden descobrir els diferents racons de la serra i els seu valor històric i cultural;
- la tradicional Marxa Infantil, amb què els infants de la nostra ciutat es fan seu per un dia un trosset del parc per descobrir-lo, estimar-lo i quedar-hi vinculats;
- l'Esplai Sarau i l'Escola d'Excursionisme del club, que l'utilitza com a pati de casa, on la quitxalla i joves aprenen l'estima i respecte per el medi natural.

Ja fa molts anys, la secció de Natura i Medi Ambient del club va impulsar la defensa de la Torre Negra i la Comissió Pi d'en Xandri, i tenim la ferma voluntat de seguir treballant en la protecció i projecció d'aquest tresor.

Des del Club Muntanyenc entenem que la porta natural al Parc de Collserola és La Torre Negra i proposem:

- La recuperació i senyalització dels senders històrics que connecten la Torre Negra amb la ciutat, així com amb altres paratges de l'entorn de gran valor històric i cultural. Es poden organitzar sortides interpretatives obertes a la ciutadania o editar suports informatius que permetin el seguiment de les rutes de manera auto-guiada.
- Que a la vegada que es treballi en la divulgació d'aquests itineraris, es vinculi l'activitat amb els valors de l'excursionisme, tan arrelats a la tradició del nostre país; valors que parlen de cultura, compromís, respecte, conservació del medi, amistat, llengua i país.
- Que es destini un espai dins de l'edifici com a centre d'educació ambiental, amb activitats formatives i suports interpretatius de l'entorn.
- Que es destini un espai com a punt de trobada de les entitats que vetllen i participen de la conservació del parc, on treballar -entre d'altres- en un pla per a la conciliació entre l'ús públic i la preservació de l'espai natural.
- Que el punt d'informació del Forat d'en Bocàs estigui totalment vinculat a les diferents activitats que es promoguin des de la Torre Negra, esdevenint el primer nexa d'unió entre la ciutat, els visitants i la Torre Negra.

Alba Martínez Picó (Club Muntanyenc Sant Cugat)

=====

ORIOI SALVADOR

Davant la situació de canvi climàtic, la necessitat de trencar la continuïtat dels nostres boscos per evitar el desenvolupament dels incendis forestal i el precedent històric del poble de Sant Cugat, s'ha plantejat recuperar els camps que envolten Torre Negra per al cultiu de la vinya? S'ha plantejat que aquest projecte podria seguir el model integrador de Can Calopa i obtenir un retorn econòmic per a mantenir l'espai.

Es preveu aquest espai com un centre de coneixement i divulgació del nostre entorn agrari, forestal i de la biodiversitat de la serra de Collserola? A part de poder-hi realitzar activitats de tot tipus, s'ha plantejat que podria ser una visita obligada per a totes les escoles del municipi?

Moltes gràcies,

Oriol Salvador

=====

DEBAT

BLOC 2. MUSEÏTZACIÓ I HISTÒRIA

JOSEP MARIA FIGUERES

Benvolguts/benvolgudes:

Rebo un correu demanant opinions sobre el destí de la Torre Negra.

recordaré sempre les converses amb un vell rabassaire, Ramon Mas, i com em parlava de les lluites, dolors, patiments, dels qui s'ajupien a la vinya quan els senyors anaven ben drets, i de la llei de contractes de conreu i els desnonaments... Seria un acte de justícia explicar la història del "poble menut", o sigui el poble ras i potser si que fora bo un projecte museogràfic que fos la història dels remences. des de la gran guerra i la sentència de Guadalupe fins avui. Una història feta des de l'especialització, tenim tesis doctorals i professors que s'hi han dedicat i serien els forn timers de matèria primera i també centres de disseny que han fet arreu Europa, des d'ací, museus i de gran dignitat formal. Potser també es podria fer una lectura triple: el recorregut d'infants amb diorames, com el Museu d'Història de Chapultepec a Ciutat de Mèxic, el recorregut d'adults amb documentació, fotos i dibuixos, mapes i textos, com arreu i el recorregut participatiu amb possibilitats d'interacció o els tres junts, no sé però que intentés aglutinar-ho tot. Els beneficis per la història són evidents però de retruc ho serien per tota la ciutat, pensem en l'Espluga de francolí i el Museu rural i tantes ciutats que tenen un museu diguem-ne no de les seves pedres sinó amb voluntat de ser el museu de tot Catalunya d'aquella qüestió.

Molta sort i que pugui ser un Museu que sigui visitat per tot el país, això vol dir que una empresa especialitzada ho assumeixi.

Dr. Josep M. Figueres
professor honorari
Facultat de Ciències de la Comunicació UAB

=====

HANS JILESEN

Proposo instal·lar en una de les sales de Torre Negra una exposició permanent dedicada a la cova del Turó de Torre Negra. La cova es troba a uns 600m de la Torre al vessant sud del turó. Si no m'equivoco és l'única cova natural a Collserola i és d'una gran importància històrica perquè és una cova sepulcral del neolític.

*Es coneguda des de l'any 1964 quan va ser descoberta per un guarda forestal. En les primeres exploracions hi participaren, encara que no conjuntament, espeleòlegs de la SECES del CE Sabadell i membres del Grup de Recerques Arqueològiques del CE de Gràcia. En el seu interior es va poder excavar un important conjunt d'enterraments (possiblement de fins a 18 individus) amb un nombrós aixovar funerari.**

Part del material és al magatzem del museu de Sabadell i part al Museu d'Arqueologia de Catalunya, a Montjuïc (a més d'altres parts que estan en mans de particulars que han espoliat la cova una i altra vegada a la recerca de suposats tresors, de pas destrossant l'estratificació (les capes cronològiques) i així dificultant la feina als arqueòlegs. Personalment només he pogut veure el material que es troba al magatzem del museu de Sabadell (després de 5 mesos d'intentar quedar per telèfon i email), i m'ha impressionat.**

Si muntem una exposició permanent a Sant Cugat és de suposar que els respectius museus tinguin l'amabilitat de retornar el material a Sant Cugat perquè tots els que vulguin ho vegin, a més de conservar-lo el més a prop possible d'on ha estat trobat.

Hans Jilesen

** Fragment del PDF de Espeleo Index 12 - 11 - 2021*

=====

JOAN CORTADELLAS

Havent visitat la part "visible" de la Torre Negra, proposo el següent.

1. Facilitar l'accés amb uns camins transitables, pensant especialment en les persones grans.
2. Fer les obres necessàries a l'edifici perquè es pugui visitar tot ell.
3. Millorar el servei de guies.
4. Limitar-se a fer-ne un edifici valuós com a patrimoni arquitectònic i històric, sense voler aprofitar-lo per a d'altres usos
5. De tota manera, si s'habiliten els espais adjacents, podrien servir per a events especials, del propi Ajuntament o bé llogant-los.

Joan Cortadellas

=====

ALBERT VILARMAU

Hola,

Torre Negre, es podria utilitzar per retornar als antics orogens del mon del vi.

Des-de formar als interesats amb com fer vinyes i els diferents procesos per fer vi, cava...fins i tot a formar someliers. I tot muntat per fer també maritatge i cates.

Salut

Albert Vilarmau

=====

DEBAT

=====

BLOC 3: ALTRES USOS

ANA RIBALTA. Fundació Aspasim

Bon dia! Tenim un projecte per presentar a la Assemblea per ocupar els espais amb tres objectius:

1- Reforçar el valor de Sant Cugat com a població inclusiva, tan per persones amb diversitat funcional com per la gent gran

2- Vehicular tallers orientats a la sostenibilitat i en concret a la economia circular i a la agricultura ecol gica dirigit a les persones en edat escolar.

3- Desenvolupar un projecte autosostenible en termes financers amb activitats lucratives d'oci adequades al nostre entorn i comunitat.

Gracies!

Ana Ribalta
Fundació Aspasim

=====

ALINE PERPI A DEL CAMPO

Casa de colònies subvencionada;

Celebració d'events (bodes, aniversaris, etc) que permetrien reduir el cost com a casa de colònies.

Aline Perpi a del Campo

=====

JAVIER PUIG ROVIRA

Podríeu recollir la merda que hi ha al parc de la Pollancreda i a la Casa Fuster, espavileu (posar contenidors, Valles i policia).

També podria ser un centre de dia per gent gran i un centre de formació i recerca de treball.

Javier Puig Rovira

=====

BLOC 4. GESTIÓ

Núm. 3: JORDI CASAS ROCA

TORRE NEGRA. LA NECESSITAT D'UNA RESPOSTA INTEGRAL

El Ple municipal del 17 d'octubre de 2021 va formalitzar la compra de Torre Negra, per la qual finalment s'han pagat 2,8 milions d'euros als seus propietaris. Des de l'Equip de govern se'ns ha dit que serà la nova porta d'entrada al Parc Natural de Collserola i s'han avançat algunes idees, força inconcretes, sobre el possible ús de l'edifici.

Torre Negra no és una masia

L'edifici, més ben dit el seu precedent, del que, com a mínim, des de finals de segle XVIII es coneix com a Torre Negra, va tenir els seus orígens en una fortificació de caràcter defensiu (1145). L'edifici, ja com a *domus* o casa forta, passa a mans dels Vilanova a finals de segle XII. A principis de segle XV els Palou s'han fet amb aquesta propietat i les que l'envolten. Propietats amb les quals constitueixen la quadra de Vilanova, el nom de la qual apareix per primer cop el 1411. A finals de segle XVI o inicis de segle XVI la fortalesa es converteix en residència senyorial.

El 1592 la quadra de Vilanova passa a mans dels Erill. A finals de segle XVII passa a mans de Francesc de Bournonville i de Perapertusa, per casament amb Manuela d'Erill-Orcau i de Ponts. El Monestir mai no acceptarà la jurisdicció dels propietaris de la quadra de Vilanova, i, per tant, no acceptarà que els seus propietaris, els Palou, els Erill o els marquesos de Rupit, puguin nomenar batlle. Els contenciosos seran continus. Finalment, el 1728 el Monestir decideix comprar la quadra de Vilanova, amb això

s'acabaran els contenciosos i aquest disposarà d'unes terres que arrendarà a particulars. Amb la desamortització dels béns eclesiàstics a partir de 1835 l'edifici i les terres del seu entorn passaran a mans particulars, la família Rabadà.

Planificació versus «finestra d'oportunitat»

L'Ajuntament de Sant Cugat durant els darrers anys ha aprovat molts plans d'actuació. Els d'equipaments no ha estat una excepció. Fa una dotzena d'anys se'n va aprovar un, el qual va quedar pràcticament en una declaració d'intencions. El 2018 s'efectuà un procés participatiu per elaborar-ne un altre per als deu anys següents, encara estem esperant el retorn per part de l'Ajuntament. En conclusió, no tenim un Pla d'equipaments que posi ordre a la situació existent.

La situació ve marcada per un seguit d'edificis de propietat municipal que estan esperant una destinació. Recordem-los (no ho fem per ordre cronològic): can Monmany, can Rabella, can Canyameres, els sotes de la plaça 1 d'octubre, villa Montserrat (creuament de l'avinguda de Cerdanyola amb Torre Blanca), l'antic edifici de l'Ajuntament, el qual tot indica que està infrautilitzat. I, ara, la Torre Negra. Cap d'ells no té encara una funció concreta, encara que alguns d'ells estan en procés de definir-la.

En definitiva, en qüestió d'edificis municipals convertibles en equipaments, hem seguit l'ordre invers del que diu el sentit comú: primer els adquirim i després decidim què hi fem. Hem aprofitat les «finestres d'oportunitat» que s'han anat obrint sense tenir un pla o una idea general.

Què fem de Torre Negra?

Ningú no dubta de l'interès arquitectònic i patrimonial de Torre Negra, però, avui per avui, no sabem què hi farem exactament. Ha estat a partir de la seva compra que han començat a sorgir veus i iniciatives per intentar trobar-li una finalitat, més enllà de les imprecises propostes inicials de l'Equip de govern municipal. Recordem-les:

- Article de l'arquitecte Joan Barba a *elCugatenc: Què fem de Torre Negra i Can Monmany?*, en el qual avança força idees.
- Moció de Junts per Sant Cugat al Ple del 21 de febrer de 2022, en la qual proposava la creació d'una Comissió per definir el Pla d'usos de l'edifici, rebutjada per l'Equip de govern.
- Debat en la reunió del Consell de Ciutat del dia 7 de març de 2022 i creació d'una comissió per estudiar el tema. Resultat: «Principals conclusions del procés de participació sobre possibles usos i activitats a la finca de la Torre Negra, i sobre

els reptes i prioritats en el sector sancugatenc de Collserola», del 29 de maig de 2022.

- Debat en la Taula de Patrimoni del 16 de març de 2022.
- Jornades de portes obertes els dies 4 i 5 de juny: *Obrim Torre Negra!*.
- Taula rodona organitzada per l'Ateneu Sancugatenc el 16 de juny.

La necessitat d'una resposta integral

S'ha de resoldre el futur de la Torre Negra, sens dubte, i hem de començar per evitar que es deteriori més. Però no es pot donar al marge del futur dels altres edificis que estan esperant una destinació. Cal una resposta integral. Potser cal constituir un ens que gestioni aquest patrimoni: concessionant els usos d'alguns d'ells, rehabilitant-ne uns altres i/o gestionant aquells que es consideri que han de tenir una finalitat estrictament municipal.

Jordi Casas i Roca

=====

ATENEU SANTCUGATENC

La Masia Torre Negra és un referent de reivindicació ciutadana i de protecció del medi ambient des de que en el seu dia, (i ja fa trenta anys, 1993), el lema de la Festa de Tardor, va esdevenir recolzat per totes les entitats amb el "Salvem Torre Negra" o "Torre Negra Zona Forestal".

Creiem des de l'Ateneu, i parlat amb la junta, que hauria de ser un espai de referència pedagògica social i cultural, d'interpretació sobre temes de medi ambient i sostenibilitat i que la gestió generi recursos propis. Que tingui vocació de ser referent Nacional i Internacional i no tan sols local. Evidentment s'hauria de fer una proposta molt més elaborada amb entitats del sector, conjuntament amb l'Ajuntament.

Entenem que s'hauria de crear un patronat amb diferents entitats i persones, liderat per l'Ajuntament. L'Ateneu disposat a contribuir

Roser Casamitjana i Abellà

Ateneu Sancugatenc